

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta textilní

FLÓRA (SADA ŠPERKŮ)

Bakalářská práce

Studijní program: B3107 – Textil
Studijní obor: 3107R006 – Textilní a oděvní návrhářství
Autor práce: **Denisa Herbrichová**
Vedoucí práce: doc. Ludmila Šíkolová, M.A.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Denisa Herbrichová**
Osobní číslo: **T11000426**
Studijní program: **B3107 Textil**
Studijní obor: **Textilní a oděvní návrhářství**
Název tématu: **Flóra (sada šperků)**
Zadávající katedra: **Katedra designu**

Zásady pro vypracování:

- 1) Inspirace rostlinnou říší.
- 2) Návrhy a stylizace rostlin.
- 3) Zkoušky materiálů a technologií.
- 4) Výběr materiálu.
- 5) Realizace zvolené kolekce.
- 6) Fotodokumentace.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **25**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Cattabiani,A.: Florarium, Volvox Globator, 2006, ISBN:80-7207-595-0

Lark,M.: 1000 rings, LARK BOOKS, 2004, ISBN:1579905080

Marinelli,J.: Rosliny, Knižní klub, 2006, ISBN:80-242-1579-9

Vedoucí bakalářské práce: **M.A. Ludmila Šikolová**
Katedra designu

Datum zadání bakalářské práce: **6. října 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2015**

Ing. Jana Drašarová, Ph.D.
děkanka

Ing. Renata Štorová, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 2. března 2015

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum: 13. 5. 2015

Podpis:

Poděkování

Ráda bych poděkovala všem, kteří mi po dobu mého studia byli oporou a kteří mi dali tu možnost získat nové zkušenosti a znalosti v tomto oboru.

Nejprve patří můj dík doc. Ludmile Šikolové za její rady a posuny mé umělecké cesty kupředu a snad správné nasměrování. Pak také panu Jiřímu Stejskalovi za pomoc a rady v nelehkých úkonech, kterých nebylo málo.

K této bakalářské práci bych též ráda poděkovala Střední uměleckoprůmyslové škole a vyšší odborné škole v Jablonci nad Nisou. Konkrétně Mga. Janu Pickovi za část práce tvořené 3D tiskem.

O zásobu květin se staralo květinářství Gracia v Jablonci nad Nisou. I jim patří poděkování.

A v neposlední řadě těm, kteří mi po dobu studia byli nejbliž. Rodičům, spolužákům a přátelům chci poděkovat za podporu i oporu, cenné rady a nápady. Přesto, že to občas nebylo pro všechny lehké, mi pomáhali ve všech ohledech.

Anotace

Bakalářská práce zabývá florální tematikou. Autorka ve své práci chce zdůraznit jasnost, jemnost a křehkost samotných květin. Také zde hraje roli působení barev, neboť celá tato práce je tvořena převážně červenou a dodatečně bílou barvou.

Rostliny jsou hlavním materiálem pro vznik této práce. Realizovány jsou šperky buď ze samotných rostlin, nebo jejich stylizovaných částí za pomoci odlévání.

Vzniklá sada šperků se skládá ze tří materiálových skupin a dohromady tvoří sadu o čtrnácti kusech.

Materiálem pro tuto práci se stal kov, plast a květiny. Doplnujícími materiály jsou bavlnka, stuha a skleněné perličky.

Sada se skládá z pěti náhrdelníků. Každý o jiné velikosti a tvaru. Od drobných až po objemný. Dále z věnečku a koruny k ozdobě hlavy. Kovová část sestává ze čtyř prstenů, odlitých z bronzu. A jako poslední sadu dotváří tři plastové prsteny odlité z pryskyřice.

Annotation

This bachelor work is based on a floral theme. The authoress wants to highlight brightness, softness and fragility of flowers in this thesis and in this work. Otherwise there is also a kind of colour effect, because whole this work is made mostly of the red and additionaly of the white colour.

The plants are basic material of this work. The jewels are made of plants themselves or are made of parts of them and then modified with paint casting.

Whole jewelery set consists of three material groups, which makes fourteen single jewels.

Basic materials for this work are metal, plastic and flowers. As complemetary parts of it cotton, ribbons and glass beads were chosen .

The set consists of five necklaces of different size and shape, from minor to major ones. Also the wreath and crown are parts of the set. The metal part of the work consists of four bronze rings. And finally, the last part of the set are three rings cast of resin.

Klíčová slova

Flóra

Červená

Barva

Rostlina

Šperk

Flora

Red

Color

Plant

Jewellery

Obsah

1. Výběr rostlin	10
1.1 Mučenka.....	10
1.2 Narcis	10
1.3 Orchidej	11
1.4 Lilie	12
1.5 Magnolie	12
1.6 Karafiát	12
2. Dějiny.....	13
2.1 Souhrn.....	13
2.2 Podrobnější popis děl.....	13
3. Secese.....	16
3.1 Dějiny.....	16
3.2 Secesní šperk.....	17
4. Současní umělci z oboru šperku	20
4.1 Janja Prokić.....	20
4.2 Nastassia Aleinikava	21
4.3 Hanuš Lamr.....	22
4.4 Blueberries	22
4.5 Alidra Alić.....	23
4.6 Tyformy.....	23
5. Volba materiálu a jich zpracování	24
5.1 Smáčení květů.....	24
5.2 Technika ztraceného vosku	25
5.3 Technika odlévání plastu.....	26
5.4 3D tisk.....	27
6. Teorie barev	28
6.1 Červená barva	28
6.2 Bílá barva.....	28
7. Realizované šperky	29
7.1 Frézie a Orchidej.....	29
7.2 Frézie a Magnolie	29
7.3 Kolosální náhrdelník.....	29
7.4 Věneček- narcis a karafiát.....	29
7.5 Bronzové prsteny	30
7.6 Plastové prsteny	30
7.7 3D koruna	30
Fotodokumentace.....	34

ÚVOD

Pro svou bakalářskou práci jsem zvolila téma flora. Chci tím navázat na svou maturitní práci, která se také inspirovala rostlinou říší. Ráda se obklopuji květinami a čerpám z nich mnoho životní energie a radosti.

Rostliny tvoří značnou část našeho života. Dodávají nám pocit útulnosti, tiší naše pocitové i fyzické potíže a dokáží okouzlit svou různorodostí.

Zabývám se ve své práci tím, jak byla flora využívána v umění v dobách předešlých i dnešních. Využitím a zpracováním rostlin ve šperkařství, malířství či sochařství v dobách od starověku až po umění dnešní.

Na toto téma vytvářím sadu šperků. Vrcholem celé sady je koruna, vyjadřující jakousi pomyslnou korunovací rostlinné říše. Pracuji s neživými i živými tvary rostlin a přetvářím je ve šperky, které jsou jakousi oslavou květin.

Materiálem pro tuto práci se stal plast odlévaný i tištěný, kov a sušené rostliny smáčené do husté barvy, čímž se stává jejich tvar trvalým a zjednodušeným.

Barva je dalším důležitým aspektem této práce. Je volena na základě osobního vkusu, citu a estetiky. Zvolila jsem tedy dle vlastního uvážení barvu jednotnou pro celou práci, avšak za použití škály jejich odstínu. Základní barvou pro mou práci se stala červená.

1. Výběr rostlin

Velice nápomocná mi při volbě tohoto tématu i jednotlivých květin byla kniha „...a nezapomeňte na květiny“. Tato kniha je vydána Moravskou galerií v Brně, ku příležitosti stejnojmenné výstavy. Obsahuje mnoho fotografií a ilustrací k výstavě.

Do bakalářské práce jsou zakomponovány rostliny dostupné jak v přírodě, tak v květinářstvích. Jedná se pouze o květy rostlin. Použity byly například mučenky, frézie, narcisy, růže, orchideje, chryzantémy a jiné.

1.1 Mučenka (Passiflora)

Řadí se mezi rostliny krytosemenné, vyšší dvouděložné, čeledi mučenkovité. Tento rod květin obsahuje až 520 druhů. Květy mučenek jsou už na první pohled nápadné svou barevností, pravidelností a složitostí květu. Existuje mnoho barevných variant. Každý květ kvete pouze jeden den, kdy se díky slunečním paprskům otevře; po setmění se opět zavírá a po uplynutí několika hodin odpadne. Mučenky se pěstují jednak jako rostliny okrasné, jednak také pro své plody nazývané marakuja.[1]

Symbolizuje utrpení, proto název mučenka. Historie praví, že její květ byl objeven roku 1610 Emanuelem de Villegasem při cestě do Mexika. Tamější obyvatelé už dávno znali tuto rostlinu a sbírali její plody. Pro Villegase byla ale tato květina znázorněním Kristova utrpení. Tyčinky uprostřed květu vypadají jako svatozář a připomínají trnovou korunu. Čnělka uprostřed připomíná sloup, u kterého byl Kristus bičován. Blizny přirovnal k hřebům. Podobně popsali květ mučenky i jiní, kteří jej zkoumali. Zkrátka její květ obsahuje všechny znaky Kristova umučení. Od toho bylo odvozeno pojmenování „trnová koruna“, které jí dodnes patří.

Mučenka se využívala i v lékařství. Například jako sedativum či antispastikum získávané z tinktury listů a kořene. Lečí se jí úzkostí, neuróza, nespavost či příznaky menopauzy.[2]

1.2 Narcis (Narcissus)

Spadá do čeledi amarilkovitých a, stejně jako mučenka, do oddělení krytosemenných. Celá rostlina, včetně cibulek, je jedovatá. Obsahuje jedovaté alkaloidy. Na světě existuje na 60 druhů narcisů.[3]

Patří k dobře známým symbolům jara. Řadí se taktéž mezi rostliny ráje a mezi mariánské symboly. Řecká mytologie praví, že Narcis byl pojmenován podle krásného mladíka jménem Narkissos. Pro jeho krásu mu nadbíhali řady žen i nymf, on však všechny odmítl. Jednoho dne se do něho zamilovala i nymfa Echo.

On její lásku neopětoval a nymfu pak zahubil žal. Bohyně vyslyšely prosby Echo a Narkissa potrestali. Vzhlédl se ve vodní hladině a nemohl sám ze sebe spustit oči. Zamiloval se sám do svého odrazu. Pozoroval se tak usilovně, až do řeky spadl a jeho tělo nebylo už nikdy nalezeno. Pouze květ narcisu vyrostl na kraji řeky v místě, kde se Narkissos pozoroval.[2]

Řekové od těch dob považují narcis za květ smrti.

Z tohoto mýtu je také odvozena psychická porucha člověka - narcismus.

1.3 Orchidej (Orchidaceae)

Oddělení krytosemenné, řád chřestotvarý, čeleď vstavačovité. Rostou především ve vlhkých tropických džunglích. Existují druhy, které nejsou ani zelené a rostou za pomoci parazitování na houbách. Některé druhy orchidejí jsou vybaveny měchýřky pro chytání hmyzu nebo drobných živočichů, a řadí se tedy mezi květiny masožravé.

Po celém světě se vyskytuje na 17 000 druhů orchidejí. Jsou oblíbené pro svou pestrost, barevnost a exotičnost. V dnešní době jsou snadno k zakoupení v leckterém obchodním domě či květinářství.[4]

V Číně se orchideje používaly při léčbě sterility. Starověcí šamani z nich vařili dokonce elixíry lásky, které měly blahodárné účinky na plodnost.

V Řecku byl květ nazýván Kosmosándalon, v překladu Vesmírný střevíc, pro jeho vydutý tvar pysku.

Legenda praví, že orchideje dostaly svůj název podle mladíka jménem Orchidés. Ten během svého života prošel jistou změnou. Postupem času, v době dospívání, mu narostly ženské přednosti. Krom svého mužství měl ženská ňadra, měkké ženské rysy a křivky. Časem se již nedalo rozeznat, zdali je ženou či mužem. I chováním byl jednou žena, jednou muž. Propadal depresím z vlastní hermafrodity tak dlouho, až jednoho dne skočil ze skály a zabil se. Na místě, kde vykvrácel, vyrostla řada květin. Připomínaly svými tvary ženství, jiné zase mužství. Každá byla jiná, ale všechny se sobě podobaly. Z toho vyvstal název Orchideje, neboli květy Orchida.

Jsou popisovány jako symbol jara, krásy, životní harmonie a dokonalosti ducha. Symbolizují i přímočarost, čestnost a mravní sílu.[2]

1.4 Lilie (Lillium)

Krytosemenná liliovitá rostlina rostoucí v různých koutech světa. Vyskytuje se dokonce i v horách asijských tropů. V Evropě, Americe i Číně se vyskytuje okolo sta druhů lilií. Vyznačují se velice intenzivní vůní a zejména velkou škálou barevnosti. Známe lilie bílé, ale i žíhané.

V České republice máme též dva druhy volně rostoucích lilií. Je to lilie zlatohlavá a lilie cibulkonosná.[5]

Lilie jsou oblíbené zejména v křesťanské symbolice. Značí čistotu těla i ducha.

1.5 Magnolie (Magnolia)

Český a nepříliš známý název tohoto okrasného stromu je Šácholan. Magnolie je z čeledi šácholanovitých, oddělení krytosemenných. Jméno magnolie získaly po francouzském botanikovi Pierru Magnolovi. Na světě existuje okolo 210 druhů. Z vědeckých výzkumů dokonce víme, že dnešní magnolie měly své předky v době pro své léčebné účinky. V těchto zemích představuje královnu zahrad. Krása magnolií byla spojována symbolicky s císařským majestátem.

Kvetou na jaře s příchodem teplého počasí, zhruba v měsíci květnu. Když je teplé léto, poštěstí se pár květů také před začátkem podzimu, okolo měsíce září. Květ magnolie je mohutný. Magnolie královská má květenství největší. Její okvětní plátky jsou růžové až bílé. Jiné druhy magnolií mají květy celé bílé nebo sytě purpurové. Na dotek jsou květy sametové jemné a krásně voní. Brzy však začnou opadávat a místo bohatého květenství narostou zelené listy.[6]

1.6 Karafiát (Dianthus)

Nazývaný také jako Hvozdík, spadá do čeledi hvozdíkovitých. Květy má jednoduché nebo střapaté. Vyskytuje se v mnoha různých barvách. Nejčastěji bývá pro svou symboliku spojován s panenstvím. Pro svůj tvar je spojován s Kristovým utrpením před smrtí. Červený karafiát je symbolem zasnoubení.[7]

Pěstuje se v Evropě, Asii, Africe, Severní Americe a jeden druh roste kupodivu i v arktickém pásmu Ameriky.

Odvar z hvozdíku se v lidovém lékařství používá k léčbě močových cest, pohlavních orgánů i k léčbě ekzémů.

2. Dějiny

2.1 Souhrn

Již od dávných dob jsou květiny vnímány jako symboly krásy a rozpuku života. Znázorňují nám pozemskou rajskou zahradu. Už ve středověku byla známa symbolika ve znázornění květin. Používal se motiv například fikovníku, lilie, růže, kosatce, karafiátu, narcisu a řady dalších. Florální dekorace lze najít v řadě významných kultur ať už Egyptské, Asyrské, Indické nebo Čínské.

V islámském umění se vyskytuje dekor pojmenovaný jako arabeska. Arabeska je plošný, dekorativní prvek, skládající se z rozvilin, šlahounů a kvítků. Není to však výhradně islámský dekor. Najdeme ho i ve starověkém Řecku, především v období helénismu.

Arabeska se aplikovala například na chrámové vlysy. Později, v době rokoka, se používaly arabesky k dekoraci štuků.

Předchůdcem arabesky byla maureska, taktéž převážně islámský motiv. Renesance jej využívala ke zdobení knižních vazeb. Rozviliny v maureskách jsou složeny souměrněji než v arabeskách.

Architektura se zdobila také festonem. Feston, může být plastický i plošný a vypadá jako dnešní girlanda. Závěs, spletenec větví a květů, zavěšený nad okny, průčelím, schodištěm nebo jako výzdoba reprezentačních sálů. Vyvinul se z antické enkarpy.

2.2 Podrobnější popis děl

Ve starověkém Sumeru si můžeme povšimnout například koruny královny Šubad. Koruna je zdobena stylizovanými kvítky podobnými sasankám.

Z období starověké Kréty můžeme dnes v archeologickém muzeu Herakleiton nalézt nástěnnou malbu Princ s lilí. V antice byl též hojně využíván motiv akantu nebo palmové ratolesti. Kvetoucí je také římská freska jménem Primavera, s mladou ženou, otočenou k nám zády. Žena kráčí zelení a cestou natahuje ruku ke kvetoucímu keři.

Období gotiky, ač to není na první pohled patrné, také využívá květinového motivu. Zdobí se jím žebrové klenby. Takovou klenbu najdeme na našem území například v Chrámu Svaté Barbory v Kutné Hoře. Nebo také v Praze, v Týnském podloubí, kde květiny zdobí svorníky klenby.

Období renesance přináší značný florální rozkvět v oblasti malířství. Jedním ze zástupců je Sandro Botticelli.

V jeho dílech Primavera či Zrození Venuše najdeme šípkovou růži, chrpy i sedmikrásky. Bohyně jara na obraze Primavera má šaty zdobené vzorem šípkové růže, na krku má květinový věnec a ve vlasech má též pár kvítků.

Manýrismus, který je pojmenováním vrcholné renesance, přinesl velký rozkvět florální symboliky.

Giuseppe Arcimboldo, malíř oblíbený na dvoře Rudolfa II., maloval obrazy metodou koláže, kde z různých předmětů skládal hlavy lidí. Dvě hlavy složil také z květin. Tyto obrazy se nazývají Flora a Jaro. Najdeme v nich nepřeborné množství kvítí.

Baroko je sloh plný květinového dekoru. Od malířství po užité umění. Petr Pavel Rubens zkrášlil svůj obraz Tři Grácie květinovou girlandou visící nad ženami. Andre Charles le Boulle zdobil nábytek pro Ludvíka XIV. marketérií. Marketérie spočívá ve vypalování, gravírování, připalování atd. Do dřeva se vypalují velmi jemné rostlinné či živočišné motivy.[8]

Další rozkvět znamenalo rokoko. Lidé více objevovali kult parčíků a přírody. Nosily se bílé paruky, které si ženy rády dekorovaly květinou. Jednou z významných žen této doby byla Madame Pompadour. Na obraze ji zvěčnil Francois Boucher. Na jeho obrazech má tato dáma, milenka Ludvíka XV., ve většině případů krásné a květinovými dekoracemi bohatě zdobené šaty.

Realismus ukazuje poněkud smutnější stránku života v díle Ofélie od malíře Johna Everetta Millaise. Nad mrtvou Ofélií rozkvétá šípek a ona sama ještě před smrtí držela v ruce kytici, která plove společně s ní.

Po realismu nastává pozvolna období impresionismu. Eduard Manet zkrášlil na obraze svou Olympiu květinou, kterou má zastrčenou za uchem. Podobá se květu magnolie. Dále na obraze najdeme kvítím zdobenou dečku nebo pugét květin. Jeho současník Claude Monet je znám svými lekníny. Maloval je na své zahradě v Giverny, kde rostou dodnes.

Slunečnice, květina, kterou si v dějinách vždy zařadíme ke jménu Vincent van Gogh.

Goghův přítel i nepřítel Paul Gauguin, zcestovalý umělec, maloval krásné tahířanky ozdobené květovaným šatem anebo jen květem ve vlasech.

Florální motiv graduje v období secese. V tomto období byly květiny využívány nejen pro svůj tvar a ladnost, ale také pro svou barvu. V secesním umění najdeme květy realistické a ladné i naopak stylizované až geometrické. Zdobí se jimi řada uměleckých kousků. Od užitého umění po architekturu a malířství.

Kvetoucími díly se pyšní řada umělců. Alfons Mucha, Gustav Klimt, Louis Comfort Tiffany, Émile Gallé, René Lalique a jiní. Používány byly jarní kvetoucí stromy, lilie, kosatce, karafiáty, růže, prostě jakékoli tvarově zajímavé květiny. Mezi významné zástupce patří i Jan Zrzavý se svou ilustrací ke knize Kytice.

V moderních uměleckých směrech už tolik zástupců rostlinné říše nenajdeme. V období českého kubismu obsadil na svůj obraz květinu Bohumil Kubišta v díle Zátíší s lebkou. Kubistický guru Picasso v jednom ze svých raných období, jmenovitě v období růžovém, namaloval nepříliš kubistický obraz Chlapec s dýmkou. Chlapec na obraze má na hlavě věneček růží a v jeho pozadí je růžemi a kopretinami dekorovaná tkanina.

Hans Arp, dadaistický umělec a jeho kvetoucí Penrose. Penrose je obraz busty ženy s modrou pokožkou, mající trnovou růží okolo krku. Max Ernst vytvořil obraz Nymfa Echo, na němž převládá zeleň. Andy Warhol pro změnu vyfotil trávník a na něj namaloval kreslené dětské malůvky květů.

3. Secese

3.1 Dějiny

Ve Francii se toto období nazývalo Art Nouveau. V Anglii Modern style, v Německu to byl Jugendstil a v Itálii Stile Liberty.

Secese je posledním univerzálním slohem. Vznikla na počátku 19. století. První náznaky a křivky vznikly ve viktoriánské Anglii, odkud se pak dál šířily po Evropě. Secese, v překladu odchod, odštěpení, odstup, byla protestem proti dosavadním historizujícím slohům a jejich reálné popisnosti světa. Je tedy naopak založena na pocitech, náladách, je zdobná a éterická. V každé z evropských zemí, kam se dostala, byla trochu odlišná.

Základem secesních prvků je linie. Klikaté křivky, ornamentálnost, stylizaci lze najít ve všech odvětvích umění. Pravý úhel nebo uspořádání linií bylo v této době tabu. Linie navozovala pocit lehkosti, elegance, svobodomyšlnosti. Jednou z inspirací pro vznik tohoto slohu byly japonské tisky, které se šířily do evropských zemí. Sbíral je i sám Van Gogh.

Největší podíl na secesní dekoraci měla však sama příroda. Rostliny, hmyz, zvířata, to vše poskytovalo ladné a ojedinělé křivky. Ale nebyla to jen příroda, námětem se stala i žena. Žena poskytovala umělci řadu křivek. Od bujných a vlnitých kadeří po načechrané a vzdušné šaty. Jednou z významných žen byla francouzská herečka Sarah Bernhardt.

Z rostlinné říše si můžeme jmenovat jako hlavní zástupce kosatce, lilie, kvetoucí jabloně, magnolie, orchideje, palmové listy i třeba mořské řasy.

Ze zvířecí říše to jsou pávi, labuť, vážky, hadi, chrti, vlaštovky a jiná elegantně vypadající zvířata.

Secese také klade důraz na barevnost. Mezi nejpoužívanější barvy se řadí zlatá, žlutá, modrá, zelená, bílá a pastelové tóny barev.

Od dob Velké londýnské výstavy se tradice výstavy nové techniky stále drží. Pro secesní umění byly důležité výstavy roku 1889 a 1900 v Paříži. Následně roku 1902 v Turíně. O tři roky později, tedy roku 1905, proběhla výstava v Liege, kde již bylo vidět pouze skomírající zář tohoto slohu.

Secesní vzhled dostala nejen architektura, malířství a sochařství, ale také spousta užitého umění, šperků, oděvu i nábytku.

Tato doba však s sebou nese i počátek nových technologií, industrializace a zánik poctivého ručního řemesla. Velkým kritikem této doby byl John Ruskin.

Kritizoval nejen výstavy, ale i již zmíněnou industrializaci.

Odmítal dělit umění na výtvarné a dekorativní. Poukazoval na to, že, díky tomuto dělení, by měl například Michelangelův strop v Sixtýnské kapli řadit k umění dekorativnímu, a to mu přišlo nesmyslné. Během svého života se snažil oživit řemeslo jako takové a dbal na kvalitu a estetiku ruční práce. Inspiraci hledal v přírodě.

Ruskinovy myšlenky přejal jeho žák William Morris. Morris se nejprve věnoval malířství, založil roku 1861 společnost Morris & Co. Tato společnost se věnovala výrobě předmětů do domácnosti. Zaměstnal své přátele, umělce a malíře, kteří pod jeho záštitou malovali a tvořili dekorace na nábytek, čalounění, tapisérie, tapety, dlaždice, koberce, prostě na řadu vybavení do domácnosti. Dosáhl tak perfektního propojení umění a řemesla.

Jedním z materiálů, který zaznamenal velký úspěch bylo sklo. Vyráběly se skleněné vázy, mísy, lahvičky na parfémy, lampičky, vitráže atd. Sklo, oproti kovu, působilo jemně a ladně, a tak bylo velice oblíbené pro svou vzdušnost, lehkost i barevnost. Dotvářelo barevné kouzlo vzdušným a světlým interiéřům.

Velkými průkopníky v oblasti sklářství byli Američané a Francouzi. Jedním z nich byl i Joseph Brocard. Ten studoval a restauroval islámské a arabské umění. Především studoval arabské techniky s nanášením barevného emailu. Avšak největším mistrem secesního skla byl Émile Gallé.[9]

3.2 Secesní šperk

Secesních šperků se vytvořila a zachovala celá řada. Práce pařížských klenotníků udávaly směr v ostatních zemích. Každý kus šperku je originální a jediný. Nevyráběl se sériově. Inspirace je hledána v japonském a egyptském umění i v samotné přírodě.

Většinou jsou zdobené motivem hmyzu, zvířat, květin nebo stylizovaným ornamentem. Dokonce jsou i takové, pro které se stal námětem netopýr nebo had.

Nosily se ozdobné spony do vlasů, brože, medailony, náramky, prsteny, jemné řetízky, diadémy. Populární byly náramky z několika různých dílků, které dohromady tvořily obraz. Sarah Berndhardt nosila na svá herecká představení mnohdy i kolosální šperky a koruny.

Šperky byly vykládány polodrahokamy barevnými a efektními. Občas se polodrahokamy i matovaly. Módní byly opály, horské křišťály i perly. Kovové části byly většinou zlaté.

V Německu byly secesní šperky velice strohé a geometrické.

V Čechách se vyráběl šperk především na Turnovsku. Tvarově se spíše podobal francouzskému stylu než německému. Německý styl byl tvořen u nás na Jablonecku.

V Praze již fungovala skupina ARTĚL, kde působila například Marie Křivánková. Koncem 18. století byla móda štrasového šperku. Diamanty se nahrazovaly sklem a podobně. Skleněné kamínky byly natírány amalgánem, což ovšem bylo mírně jedovaté. Tato technika započala začátek dnešní technologie nazývané simulace neboli pokovení. Štras zažil svou éru až po odeznění secese, tedy v době zvané Art deco.[9]

3.3 Alfons Mucha (1860-1939)

Český významný secesní umělec, proslavený i ve Francii díky své spolupráci se Sarah Bernhardt a pařížským divadlem Renaissance. Věnoval se malířství, sochařství, i navrhování šperků. Prvním z významných děl byl plakát Gismonda.

Životním dílem tohoto umělce byla Slovanská epopej. Epopej se skládá z dvaceti děl, deseti slovanských a deseti českých pověstí. Roku 1897 uspořádal svou první veřejnou výstavu.

Veškerá díla mají alegorické náměty denních a ročních dob nebo náměty historie. Hlavním předmětem jeho děl byly ženy. Smyslné, krásné a květinami obklopené.

Pro mne byla z hlediska inspirace nejpřínosnější díla jako Princezna Hyacinta, Čtyři roční doby - zejména Jaro a Léto - a dílo Květiny (Růže, Kosatec, Lilie a Karafiát).

Princezna Hyacinta byl plakát navržený pro baletní pantomimu dle stejnojmenné pohádky. Modelem pro tento plakát byla česká herečka Andula Sedláčková. Princezna na obraze sedí a opírá si hlavu o pravou ruku. Na hlavě má korunu osázenou hvězdami a kvítky bílého hyacintu. Okolo koruny trčí kvítky červené, zřejmě stejné rostliny. Na uších má velké náušnice s bílými hyacinty a na krku šňůrky červených perliček s jednou šňůrkou bílých kvítků.

Alegorii Jara ztvárňuje něžná dívka tančící u kvetoucí jabloně. Léto zosobňuje už spíše smyslná žena, sedící u vody, s věnečkem rudých, vlčích máků na hlavě.

Dílo Květiny, je na květinovou dekoraci velice bohaté. Ženy jsou vždy obklopeny danou rostlinou. V případě Lilie je žena téměř zarostlá do liliové louky.

Mucha, jak už bylo řečeno, navrhoval i šperky, z nichž některé byly i zhotoveny. Mezi nejslavnější se řadí náramek s motivem hada. Je okolo ruky dvakrát omotán a na hřbetu ruky se v hadích zubech napojuje řetízek, spojený s dvěma prsteny. Dohromady tvoří jeden kus.[10]

3.4 René Lalique (1860 – 1945)

Je jedním z významných francouzských šperkařů secese. Od svých šestnácti let se učil zlatníkem. Pracoval také pro podnik Cartierových. Jeho šperky byly poprvé vystaveny roku 1894 v pařížském Salonu. Roku 1897 mu byla dokonce udělena Čestná legie.

Pro své klenoty používal drahé a luxusní materiály. V nejluxusnějších kouscích jsou zasazené i pravé diamanty. Jeho práce byla vnímána nejen jako běžný kus klenoty, ale také jako umělecké dílo. Polodrahokamy zasazoval také, ale ne pro jejich lacinost, nýbrž pro jejich barvu, povrch nebo žilkování.

Materiálem mu byly všechny druhy kovů. Doplnoval je onyxem, křišťálem, sklem, jantarem, perlami, slonovinou, emailem a v ojedinělých případech i rohovinou. Rohovinu zpracoval do šperku jako vůbec první návrhář.

Stejně jako od Alfonse Muchy, tak i od René Laliqua si šperky objednávala herečka Sarah Bernhardt pro své divadelní role.

Inspiraci nacházel v motýlech, vážkách, hadech, lilích, orchidejích. Jedna z jeho spon je inspirována i jehličnatým stromem s drobnými šiškami.

Roku 1900 vystavoval práce mnohem propracovanější a mnohem fantastičtější. Objevuje se v nich mytologie v podobě medúzy nebo nymfy.

Vytvářel pestrou škálu šperků. Vážka, jeden z fantazijních kusů, je ozdobou ve tvaru vážky, avšak v horní polovině se její tělo mění v tělo ženy. Žena má zelenou barvu pokožky a na hlavě má přilbu ve tvaru vážčích očí. Místo rukou má pestrobarevná křídla a místo jemných hmyzích nožek velké drápy, připomínající spíše ještěra.[9]

Obr. 1. *Vážka* [15]

4. Současní umělci z oboru šperku

4.1 Janja Prokić

Janja Prokić pochází ze Srbska. Od roku 1993 žije a studuje v Praze. V letech 2001 - 2005 studovala obor keramiky a porcelánu na škole umění Václava Hollara. Dále studovala na Akademii výtvarných umění v Praze, obor malba, po kterém pokračovala v oboru plastika, který studovala pouze jeden rok. Následně v letech 2011 - 2013 studovala pražskou UMPRUM, ateliér K.O.V. pod vedením Evy Eisler. Roku 2011 a následně i 2012, získává na Designbloku nominaci na nejlepšího šperkaře v rámci výstavy. Získala také nominace v rámci cen Czech Grand Design a to roku 2012, 2013 i 2014. Letošní nominaci, za rok 2014, se Janje Prokić podařilo vyhrát a získala tak ocenění Šperkař roku za kolekci Hidden place. Ve svých špercích ráda kombinuje pohádkové postavy, lišky či květiny. Jednou z oblíbených je magnolie. V popisu své kolekce Le Grand Jeu, v překladu Velká hra, popisuje magnolii slovy: „*Magnolie symbolizuje ženskou jemnost, stejně jako sílu a majestátnost, vznešenost a čistotu*“. Nejvíce květin najdeme v kolekci Flowers. Tato kolekce obsahuje například náramek osázený 36 květy. Své šperky zhotovuje technikou ztraceného vosku, kde finální díla jsou odlévána ze stříbra a v některých případech zlacena galvanizací. Ráda kombinuje kov s polodrahokamy a perlami.[12]

Obr. 2 *Flower bracelet* [13]

4.2 Nastassia Aleinikava

Původem z Běloruska. V letech 2007 - 2013 studovala na Vysoké škole architektury, designu a výtvarného umění - ateliér K.O.V. pod vedením Evi Eisler. Roku 2008 byla jmenována společně s Janjou Prokić a jejich společnou kolekcí pod názvem Lure na cenu Czech Grand designu v kategorii Objev roku. Následně, roku 2011 a 2014, se posunula na nominaci v kategorii Šperkař roku, kterou prozatím stále nevyhrála. Ve své práci se zabývá historickými motivy (například kolekce Vermeer), florou, ale věnuje se také brýlovým obrubám, kterými zakončila své studium v diplomové práci. Kolekce Lure je inspirována přírodou. Najdeme v ní prvky rostlin stylizovaných do zjednodušených tvarů a následně provedených ve stříbře, perlách a polodrahokamech. Spoustu květin také lze najít v díle Les Fleurs du Mal, v překladu Květy zla. Jedná se o sadu šperků, jejichž inspirací bylo dílo Charlese Boudelaira. Ukrývá v sobě poklad drogově závislé šlechtičny. Poslední kolekcí zatím byla Dedicated to Blossfeldt , která je též tvořena s motivem květin v ploše. Květy jsou vyřezány z plechu, dřeva nebo perleti a následně spojovány a kombinovány.[14]

Obr. 3 Květy zla [15]

4.3 Hanuš Lamr

Hanuš Lamr je současný šperkař v oblasti florální tematiky. K výrobě šperků používá přírodniny od šišek až po vlastní skalku. Je absolventem pražské VŠUP pod vedením Vratislava Karla Nováka. Z materiálů používá nejčastěji stříbro, drahokamy či pryskyřici. Tyto materiály rád kombinuje navzájem. Roku 2010 získal za svou práci nominaci v cenách Czech Grand design v kategorii Módní designer roku. Jeho kolekce sestávají například z malých šišek, tlustice, tůje, javoru, ale také ze stěvlíků či jahod. Upřednostňuje techniku ztraceného vosku, kdy do sádry mnohdy zalije samotnou přírodninu, kterou následně po vyschnutí sádry nechá vyhořet.[16]

Obr 4. *Crassula ring* [17]

4.4 Blueberries

Značka založená dvojicí Markéta Richterová a Zbyněk Krulich. Na českém trhu působí od roku 2012 a věnuje se technice 3D tisku. Téhož roku se autorské dvojici podařilo zvítězit na cenách Czech Grand Design v kategorii Šperkař roku. Formy šperků jsou inspirovány přírodou a upravovány do organických, či až geometrických tvarů.

Obr. 5. *Trees Červené*[18]

4.5 Alidra Alić

Šperkařka narozená v Bosně a Hercegovině. Má za sebou studia v Itálii, Švédsku či Dánsku. Zhotovila kolekci prstenů, k jejíž výrobě jí posloužily květy hyacintů, tulipánů a orchidejí.

Obr. 6. *Tulip ring* [19]

4.6 Tyformy

Spolek dvou mladých žen pracujících s tematikou rostlin a země. Jmenovitě je to Julie Šišková a Pavla Vachunová. Svá díla vytvářejí z porcelánu. Florální tematiku má na starosti hlavně Pavla Vachunová. Květiny i rostliny rostoucí v jejím okolí smáčí do porcelánové hmoty a vypaluje. Květ se tak spálí a jeho porcelánová skořápka se stává schránkou na vyhořelý popel rostlin. Jejich poslední zveřejněná kolekce, jménem *Flora*, jsou prsteny a náhrdelníky odlité z ovocných plodů liči. Florální tematiku však více navozují kolekce s názvy *Erotikon* nebo *Metamorphosis*. Jsou vzdušně, ladné a organické jako květiny. V kolekcích se vyskytují odlité větvičky chmelu, třezalky, lučního kvítí, poupat orličku i drobných pivoňek.

Obr.7. *Erotikon* [20]

5. Volba materiálu a jich zpracování

5.1 Smáčení květů

Technologie výroby prošla řadou zkoušek. Mezi prvními bylo namáčení květin do sádry. Jednalo se o květy čerstvé, nesusšené. Sádra značně zjednodušila tvar rostlin a vytvořila pomyslné kukly, uvnitř kterých se nacházely suché květy. Sádra při tuhnutí z květů vysála veškerou vlhkost a usušila je. Výrobky získané touto technologií nebyly díky křehkosti materiálu příliš trvalé.

Při další zkoušce jsem použila na čerstvé květy epoxidové lepidlo. Nanášela jsem je na okvětní plátky pomocí štětce nebo vatové tyčinky. Lepidlo velice rychle vytvrdlo a květ zůstal ve své původní podobě. Po uplynutí několika měsíců se však začal lámat a, ač vydržel stále krásný a neporušený, stal se velice křehkým. Stačil jemný náraz a část květu se odlomila.

Smáčení pryskyřice se také neukázalo jako ideální. Květ musí být předem předsušený, aby nedošlo k reakcím a deformování. Reakce vznikla například při ponoření květu macešky. Maceška se ihned po vynoření z roztoku začala barevně měnit. Její odstín byl původně fialový a během několika minut dokázala změnit barvu skrz celé duhové spektrum až po červenou, ve které setrvala. Nutno také podotknout, že zmiňovaná maceška byla nesusšená a tak její tvar zplihl a byl nepoužitelný.

Lak na dřevo byl finálním a úspěšným krokem. U tohoto postupu bylo důležité to, jakou rostlinu použiji. Některé se zdeformovaly více, některé méně. První jsem lakovala sušené květy narcisu, které nevypadaly podle mých představ. Květy sice krásně seschly a zachovaly si svůj tvar i barvu, ale značně zeslábly a po ponoru se jejich téměř průhledné okvětní slepilo a stáhlo v jakési pupeny, z nichž se dalo jen těžko rozeznat, že na počátku šlo o velké květy narcisu. Orchidej se sice po seschnutí a nalakování též změnila ve vizuálně jinou rostlinu, avšak stále vypadá hezky, byť není poznat, kde se ukrývá.

Přešla jsem pozvolna k lakování květin čerstvých a u toho jsem už zůstala. Pouze u frézií předcházelo namáčení květů do sádry a následné schnutí samotnému lakování. Sádrová pomyslná kukla způsobila to, že frézie zůstaly hmotné a prostorově zajímavé, nikoli ploché, jak tomu bylo v případě bez využití sádry.

Postupným smáčením jsem tedy docílila řady zajímavých tvarů.

Každá rostlina skýtala jiné překvapení.

Již zmíněné narcisy byly po obměně za čerstvé mnohem krásnější a po nalakování se dají snadno rozpoznat. Jen málo z nich pod nánosem barvy svůj květ pozvolna téměř uzavřelo.

U lilií byl, z hlediska jednoduchosti zpracování, důležitý jejich stav. Byla-li lilie čerstvá, barva na ní ulpívala snáze a tolik nestékala a květ neponičila. V případě opačném, kdy byl květ už značně zplihlý, se muselo použít více nánosů barvy, jelikož barva rychle stékala a květ už tolik nevydržel tíhu laku a deformoval se. Tento případ se opakoval při použití jiného druhu orchidejí, než byl ten dosavadní.

Růže jsem také vyzkoušela, ale neměly takový efekt. Díky složitosti okvěti se v nich udrželo příliš mnoho barvy a růže se tak staly těžké a masivní; v celkovém porovnání s ostatními květinami působí příliš těžkopádně.

Karafiát společně s chryzantémou se ukázaly být nejtrvalejšími. Nalakované téměř nezměnily tvar a zůstaly krásně střípaté.

Magnolie, znamení teplého jarního počasí, se staly posledním exemplářem. Taktéž je barva příliš neponičila a nezměnila jejich tvar, a nebylo zapotřebí více než dvou vrstev laku.

Všechny nashromážděné a lakem ustálené květy jsem skládala tak, jak na sebe, dle mého uvážení, nejlépe tvarově navazovaly. Každý kus jsem v místě doteku s navazujícím potřela lakem a tím všechny květy spojila a slepila.

5.2 Technika ztraceného vosku

Technikou ztraceného vosku jsou opracovány sušené květy a drobné úlomky z květů mučenek.

Tímto způsobem jsou zhotoveny čtyři prsteny.

Na začátku bylo důležité rostliny nechat dobře proschnout. Při samotném zpracování jsem si nejprve rozehrála vosk určený pro odlévání. Liší se od obyčejného vosku tím, že je pevnější a na jeho rozehrátí je potřeba daleko vyšší teploty. Proto bylo podstatné mít rostliny dobře usušené. Ve chvíli, kdy se do rozehrátého vosku ponořil květ neusušený, se pouze zašumělo a květ se spálil. Roli v tomto smáčení hrál čas. Čím kratší doba ponoru, tím zachovalejší tvar. U těchto zachovalých tvarů však více hrozilo, že následná kovová realizace nevyjde dle představ, a proto byly doplněny i hmotnějšími a méně rozeznatelnými tvary. Když bylo voskových vzorků dost, nastalo jejich aplikování na voskové šablony prstenů.

Postupně byly tepelně lepeny jeden po druhém, až dosáhly prsteny chtěného vzhledu.

V této fázi byly připevněny prsteny k voskovému dříku, díky kterému se vytvoří odlévací stromeček. Ten byl upevněn do odlévací kyvety. Vložením do odlévajícího stroje se kyveta pod vakuem naplnila sádrou a byla vyjmuta a nechána několik dní proschnout, aby sádrová forma byla schopna dalšího pracovního postupu. Po uplynutí několika dní, kdy byla sádra sušena, se mohlo přejít do dalšího stádia. Jednalo se o nahrazení vosku kovem. Zvolila jsem bronz pro jeho snadnou dostupnost a schopnost odlít. Bronz byl nalámán na malé části a vložen do stroje na odlévání. Sádra se zatím chystala v peci, aby vosk mohl pozvolna odtéct spolu se zbytky rostlin ven z formy. V tu chvíli byla již samotná a vosku zbavená sádrová forma připravena k dalšímu kroku. Byla vyjmuta z pece a vložena do stroje, kde do otvoru po vosku natekl tekutý, do ruda rozžhavený bronz. Bronz byl ohříván teplotou 1080°C. Muselo být přesně navážené množství dle množství původního voskového modelu, aby se nestalo, že by část prstenu chyběla. Po natečení veškerého kovu byla forma vyjmuta ze stroje a po uplynutí několika minut, které se stanovily dle rychlosti chladnutí kovu ve formě, byla celá sádrová forma vhozena do vody. Během několika sekund byla díky teplotnímu šoku sádra z kovového odlitku zcela pryč a ve vodě zůstal již samotný kovový výsledek celého odlévání. [21]

Následovalo jemné čištění od drobných zbytků sádry. Po očištění se musely prsteny odřezat od dříku a poté zabrousit, začistit a zaleštit. K obroušení drobných nedostatků a kovových okují jsem použila mikrobrusky či frézky. V obroušeném a začištěném tvaru, který kopíroval původní voskové modely, nastala fáze jejich opracování a to technikou galvanizace. Galvanizovat jsem tyto kusy nechala stříbrem, aby lépe korespondovaly s celkovou sestavou šperků.

5.3 Technika odlévání plastu

Tato technologie se velice podobala ztracenému vosku. Opět byly vymodelovány prsteny z vosku za pomoci fino creatoru. Při modelování nebyly pro svou křehkost a jemnost použity žádné kusy sušených rostlin. Tvar prstenů musel být zjednodušen a uzpůsoben pro lepší vyjmutí z formy. Pro zaformování jsem využila materiál zvaný lukopren, přesněji řečeno Lukopren N 1522. Jedná se o dvousložkový kaučuk. Smícháním kaučukové hmoty s vytvrzovacím katalyzátorem dojde během několika hodin k vytvrzení materiálu. Doba tuhnutí závisí na množství přidaného katalyzátoru. Přidáme-li ho moc, je tuhnutí otázkou hodiny. V opačném případě se na ztuhnutí čeká až 24 hodin.

Počáteční voskové prsteny byly usazeny do plastové nádoby tak, aby se co největší část této nádoby nedotýkala. Nápomocnou podpěrou byly stojné podpěry vymodelované z modelíny.

Následně byly nádoby i s prsteny zality lukoprenem. Po ztuhnutí se silikon snadno vyjme z nádob a rozřízne napůl. Vosk společně s modelínou se opatrně odstraní z formy ven. Obě půlky formy se k sobě přiklopí a co nejpevněji ováží gumičkami, aby nedošlo k protečení tekutého plastu z formy ven.

Poté namícháme směs pryskyřice s tvrdidlem v poměru 2:1 a díky přidané olejové barvě směs obarvíme na potřebný odstín, tedy na červeno. Tekutou směs okamžitě vléváme do forem. Díky, zmíněné stojné podpěře z modelíny máme vytvořený vtokový otvor pro nátok pryskyřice. Je-li forma plná, necháme opět tuhnout. Jelikož se jedná o velmi složitou a uzavřenou formu, doba tuhnutí pryskyřice se vyšplhala na 36 hodin. Silikonová forma musela být téměř zničena, aby se plastový prsten dostal ven. Vznikly tak živé a neopakovatelné tvary.

5.4 3D tisk

Moderní vynález, který byl uveden na trh zhruba okolo roku 2003, ale jehož počátky sahají mnohem dál. Jedná se vytištění určitého modelu, předem navrženého ve speciálním programu - například v programu 123D Design.

Materiálů pro tisknutí je spousta. Od plastu až po sklo, kov. Nemluvě o vědeckých plánech tištění buněk, orgánů či potravin.

Pro mou práci, byl použita tiskárna Makerbot 2X. Do tiskárny byl pomocí cívek zaveden plast, na trhu uvedený jako ABS (akrilonitril butadien styren).

Po vyrobení plastových polotovarů v tiskárně následovalo ruční opracování.

Jelikož se jedná o termoplast, byly čtyři části koruny ohýbány pod teplem horkovzdušné pistole. Plast se krásně přizpůsobil chtěnému tvaru a po několika sekundách chladnutí znovu ztuhl.

K těmto částem ohnutým do kruhového tvaru přibyla kovová konstrukce pro propojení a zafixování tvaru. Konstrukce byla letována z alpakového plechu a drátku. Letovala jsem pomocí stříbrné pájky. Po sletování byl kov obroušen od kovových okují.

Plastové díly byly do kovových rámečků vlepeny dvousložkovým lepidlem značky Bison. Po zaschnutí lepidla byla koruna dokončena drobnou ozdobou na vrcholu. Ozdobná a jediná červená část koruny, propojující ji s ostatními kusy bakalářské práce, je sušená květina. Květinou je mučenka, kterou byla tato část práce inspirována.

6. Teorie barev

6.1 Červená barva

Barva působící jako životní síla, životní teplo. Je dynamická a má nezměrnou sílu, která pokud není dobře kontrolovaná, může mít až ničivé následky. Dokáže svou silou dodat odvahu a oživit nás. Vzbuzuje v člověku srdečnost a spravedlivost, avšak díky svému náboji občas donutí člověka až k agresi.[22] *„Značí touhu po silných a hlubokých zážitcích, po úspěchu. Přednost jí proto dávají lidé cílevědomí, energičtí, tvořiví, schopní usilovné práce a soustředěného vypětí, ale také násilníci.“* [23]

6.2 Bílá barva

Bílá bývá obrazně nazývána jako matka barev. Pro svou čistotu a neposkvrněnost. Dodává ostatním barvám dobrý kontrast neboť vedle bílé nejlépe vyniknou jasně a nezkresleně. Vede člověka ke koncentraci a zklidnění. Chceme - li dosáhnout lepší koncentrace, může nám k tomu dopomoci bílý krystal křišťálu umístěný na pracovní ploše. Nasává přebytečnou disharmonii a neklid v nás díky své chladivé a rozjasňující barvě.

Napomáhá zvětšit prostor a opticky rozšiřuje.

Symbolizuje věrnost, čistotu, perfekcionalismus, neposkvrněnost, jasnost. Je člověkem nejlépe přijímána a snášena. Bílý prapor je už od dávných dob znakem příměří.[22]

6.3 Yves Klein (1928-1962)

Francouzský umělec a malíř z doby kdy ve světě vládne pop art. Klein za svůj život hodně cestoval, zejména po Asii a objevoval kouzlo vnitřního ducha

Jedinečnou barvou se pro něj stala barva modrá. Modrá se vyskytuje na většině jeho obrazů. Zprostředkovala mu pocity duchovna a vnitřní svobody. Říká se, že tuto barvu pro sebe objevil, když si rekonstruoval sklep a vymaloval v něm strop modrou barvou. Chtěl tím získat pocit prostoru a získal tím mnohem víc. Na svůj odstín modré barvy dostal patent. Odstín je pojmenován jako International Klein Blue.

Modré obrazy vypadají jako houbovitá souostroví. Proslavil se také happeningem. Pořádal akce, kde nahé ženy natíral svou modrou barvou a poté je vláčel po plátně místo štětce nebo je o plátno pouze otiskoval. Věřil, že tak v jeho obrazech zůstane jeho duchovní síla, nikoli fyzická. [24]

7. Realizované šperky

7.1 Frézie a Orchidej

Dva drobné jednoduché náhrdelníky.

Frézie je náhrdelník o jednom květu. V tomto případě nebyl květ frézie namočen do sádry, ale pouze do laku. Proto není tak objemný jako v jiných náhrdelnicích. Je navlečen na bavlněné rudé nitky. Nitky byly nastříhány na stejnou délku a česáním zašmodrchány.

Orchidej je také drobného charakteru. Květy orchideje byly nejprve sušeny a následně lakovány a slepovány v jeden kus. Není skoro patrné, že se zpočátku jednalo o krásné a mohutné květy. Návlek je tvořen z drobného rokajlu červené barvy.

7.2 Frézie a Magnolie

Frézie tvořící hlavní nosnou část celého náhrdelníku jsou namočené nejprve do sádry a poté lakované. Náhrdelník je střední velikosti a vějířovitého tvaru. Návlek je opět z rokajlových kuliček, ale tentokrát byla zvolena korálová barva.

Magnolie královská, můj oblíbený symbol jara a krásy. Kraluje všem kvetoucím stromům. V tomto náhrdelníku najdeme zavěšené dva květy. Jsou namotané na bavlněné nitky bílé barvy, které kontrastují s jejich mohutnými a nyní červenými květy.

7.3 Kolosální náhrdelník

Mohutný a kolosální náhrdelník, složený z řady květin. Od lilií přes gerbery, orchideje, narcisy a chryzantémy po růže a další květiny. Na první pohled působí velice těžce, opak je však pravdou. Květy jsou lehoučké a téměř suché a náhrdelník je, ač velký, tak lehký. Je lepen do tvaru písmene „U“. Květinový díl doplňuje bílý návlek z matovaných perliček.

7.4 Věneček- narcis a karafiát

Základ věnečku je složen z karafiátů, neboli hvozdíků. Na ně byly dále lepeny narcisy a chryzantémy. Místy najdeme i pupeny jara či frézie. V zadní části je ovázán stuhou.

7.5 Bronzové prsteny

Prvotní dílo celé bakalářské práce. Čtyři mohutné a těžké prsteny jsou zhotoveny pomocí techniky ztraceného vosku. Ozdobná část je tvořena výhradně z květů a lístku mučenky. Nejmohutnější z prstenů má jako jediný na první pohled patrný pupen květu. Tři prsteny byly ponechány v samotném bronzu. Prošly řadou zkoušek. Od galvanizování na stříbro po patinování. Avšak ve finále jim základní materiál s drobnou úpravou slušel nejvíc. Prsteny byly opískovány, dále leštěny a nakonec ještě lakovány červeným autolakem. Poslední čtvrtý prsten je tvořen čistě jen samotnou olistěnou větvíčkou mučenky, narozdíl od předchozích, kde byl místy aplikován kus samotného modelovaného vosku pro lepší efekt. Tento jediný, čistě přírodní prsten, byl ponechám v galvanizovaném stříbře.

7.6 Plastové prsteny

Modelované též z vosku. Avšak neobsahují žádné kusy rostlinek. Jsou pouze modelovány do florální podoby aby připomínaly drobné kvítky a okvětní plátky. Tento způsob byl zvolen pro lepší následné zpracování.

7.7 3D koruna

Poslední a vrcholná část bakalářské práce. Mučenka je přezdívána jako trnová koruna. Rozhodla jsem se tedy, vytvořit doslovně trnovou korunu za pomocí moderní technologie.

Skládá se ze čtyř dílů vytištěných na 3D tiskárně. Díly byly původně ploché a až tepelným opracováním byly ohnuty do požadovaného tvaru. Pro tuto část koruny byla zvolena barva bílá. Kusy jsou spojeny kovovou konstrukcí z bílé mosazi, tedy alpaky. Na vrcholu koruny září rudý květ mučenky.

8. Závěr

Tato práce pro mě byla velkou zkušeností a díky ní, jsem si vyzkoušela řadu nových technologií. Také jsem načerpala spoustu informací o květinách a jejich legendách. Zpočátku se to jevilo jako jedno velké neštěstí pro neúspěchy při zkouškách.

Květiny byly nepoddajné, občas i nahnilé a trvalo dlouhou dobu najít ten správný materiál, který bude ideálním.

Pozvolna se však podařilo najít materiály, které splnily moje očekávání a dotvořily mou myšlenku.

Hlavní myšlenka byla zpočátku také trochu mlhavá. Věděla jsem jen, že chci, aby to bylo barevné, květinové a dynamické. Takové, aby to vystihlo mé pocity a mou osobu.

Nakonec vznikla práce, se kterou jsem sama spokojená a myslím, že byla dobrým zakončením mé studijní éry.

Přehled použité literatury a zdrojů

- [1] *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Mučenka>
- [2] CATTABIANI, Alfredo. *Florarium*, 1. vyd. Praha : Volvox Globator, 2006, 783 s., ISBN: 80-7207-595-0
- [3] *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Narcis_%28rostlina%29
- [4] *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Vstava%C4%8Dovit%C3%A9>
- [5] *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Lilie>
- [6] *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0%C3%A1cholan>
- [7] *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Karafi%C3%A1t>
- [8] Marketérie [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://www.restaurovanikubik.cz/?p=slovník-pojmu>
- [9] HARDY, William. *Secese*, 1.vyd. Praha: SVOJTKA a VAŠUT, 1997, 128 s. ISBN: 80-7180-247-6
- [10] LENDL, Ivan. *Alfons Mucha*, 1. vyd, Nadační fond Richarda Fuxy ve spolupráci s nakl. Slovart a BigMedia spol. s.r.o., 2013, 317 s., ISBN: 978-80-7391-705-0
- [11] Obr. 1. Vážka [online]
http://www.nga.gov/feature/nouveau/teach/large/slide_04.jpg
- [12] Janja Prokić
[online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://www.janjaprokic.com/>
- [13] Obr. 2. Flowers bracelet, [online]
<http://www.janjaprokic.com/post/89561997698/flowers>
- [14] Nastassia Aleinikava [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://www.nastassiaaleinikava.com/About-me>
- [15] Obr. 3. Květy zla, [online]
<http://payload20.cargocollective.com/1/6/196093/2714072/flowers-009.jpg>
- [16] *Hanuš Lamr* [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://www.hanuslamr.com/>

- [17] Obr. 4. Crassula ring, <http://www.hanuslamr.com/collections/#/crassulacaelb/>
- [18] Obr. 5 Trees Červené ,
http://www.designbuy.cz/sortiment/moda/sperky/000811_blueberries-nausnice-trees-cervene.html
- [19] Obr. 6 .Tulip ring ,
<http://www.thetrendboutique.co.uk/jewellery-collection-by-alidra-alic/a>
- [20] Obr. 7. Erotikon ,
<http://www.fler.cz/zbozi/nahrdelnik-erotikon-cerne-pleteni-6290912>
- [21] TÄUBL, Karel a kolektiv. *Zlatnictví, stříbrnictví a klenotnictví*, 1.vyd. Praha: SNTL, 1989, 168 s., ISBN: 80-03-00130-7
- [22] PALOUČEK, Jan. *Poselství barev*, 3. vyd., Brno: INTEGRÁL, 2012, 167 s. ISBN: 978-80-87176-17-7
- [23] „Značí touhu po silných a hlubokých zážitcích, po úspěchu. Přednost jí proto dávají lidé cílevědomí, energičtí, tvořiví, schopní usilovné práce a soustředěného vypětí, ale také násilníci“. *Barvy, psychologie a tajemství barev* [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://barvy.xf.cz/barvy/cervena-barva>
- [24] *Artmuseum.cz* [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: http://www.artmuseum.cz/umelec.php?art_id=518

Fotodokumentace

